
Kik azok a forenzikus gyermekvédelmi szaktanácsadók? Gondolatok egy új képzés margójára

Dr. Fekete Márta (NKE RTK Rendészeti Magatartástudományi és
Kriminálpszichológia Tanszék, fekete.marta@uni-nke.hu)

Flóris Krisztina (OGYSZ Meghallgató és Terápiás Központ Budapest +36 30 374
44 96, floris.kriszta@fovaros.ogysz.hu, www.ogysz.hu)

Dr. Hegedűs Judit (NKE RTK Rendészeti Magatartástudományi és
Kriminálpszichológia Tanszék, hegedusjudit@uni-nke.hu)

Zsiros Krisztina (OGYSZ Meghallgató és Terápiás Központ Budapest +36 30 563
73 53, zsiros.krisztina@fovaros.ogysz.hu, www.ogysz.hu)

Interjútechnikák alkalmazása – miért fontos?

Interjútechnikák tudatos alkalmazása

Oktatás és gyakorlat közti összefüggés problémás jellege (White & Heslop, 2012)

„Csinálásalapú hagyomány” (Kerezsi, 2020) DE nem tudatos alkalmazás

Sanders, 1986: NY rendőrök munkájuk 86%-át tanúkihallgatással töltik

Különféle interjútechnikák és a gyermekáldozatok kihallgatása

- REID, PEACE, SUE, SAI, kognitív interjú
- Barnahus
- National Institutes of Child Health and Human Development (NICHD), Investigative Interview Protocol (Lamb, Herskowitz, Orbach & Esplin, 2008)

Eltérő célok...

A rendőrnek

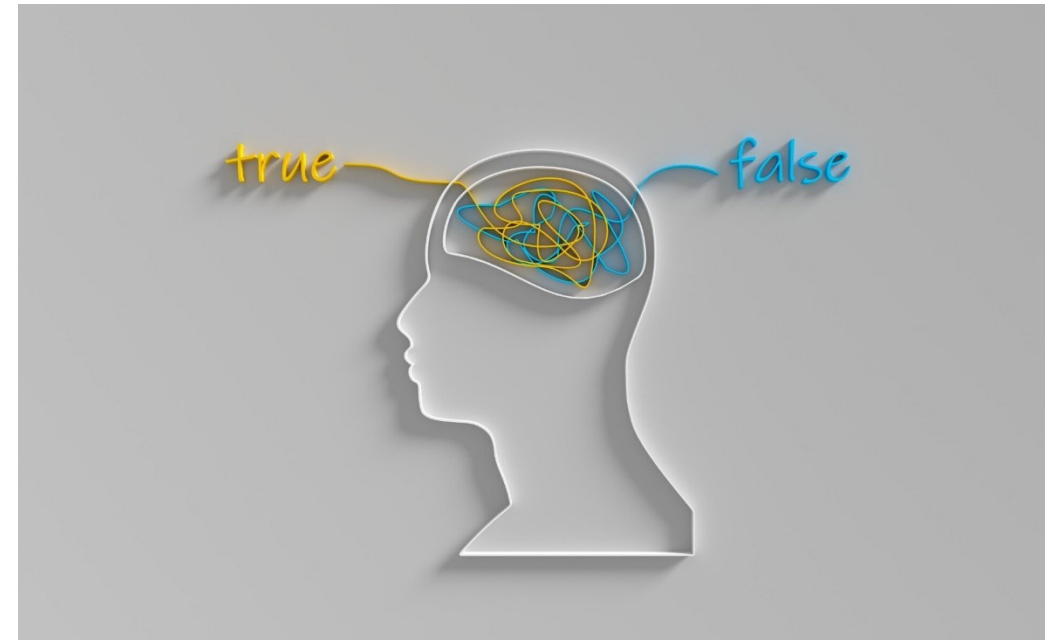
- Szükségesség elve →
- Bizalomhiány és ellenségesség →
- Ellenállás →
- **Események megszerzése**→
- **Türelmetlen kíváncsiság**→
- Nyomásgyakorlás →
- Pszichológiai feszültség nő →

A segítő szakembernek

- Önkéntesség elve
- Bizalom és barátságosság
- Kapcsolódás
- **Események megértése**
- **Aktív hallgatás**
- Biztonság érzésének növelése
- Pszichológiai feszültség csökken

A gyermek memóriájának megbízhatósága

- A gyerek:
 - Kevesebbet jegyez meg
 - Gyorsabban felejt
 - Összekuszálja a fantáziát a valósággal (Lippman, 1911; Rourke, 1957; Stern, 1939; Melton, 1981) → gyermektanúk „értékcsökkentek”
 - Nem a gyerek hagyja ki, hanem az elköteleződés kicsi (memória és sugalmazás elegye miatt) /Not children's error of OMISSION but children's error of COMMISSION/ (Johnson & Foley, 1984)

Gyerekek vallomása függ:

Bűncselekmény specifikumaitól	A gyerek specifikumaitól	Interjú körülményeitől
• Típus • Elkövető • Esemény és interjú közt eltelt idő	• Kognitív jellemzők (+ stressz, emlékezet, hazugság, fantáziavilág) • Együttműködési képesség, hogyan reagál az interjút készítőre	• Környezet • Interjút készítő személyisége

NICHD protokoll – Az audiovizuális meghallgatás technikája

- **Alapvetések**
 - **„Ha kérdést teszünk fel, választ kapunk rá. Ha meghívunk valakit, egy egész történetet mesél el nekünk.”**
 - Figyelembe veszi a gyerek kognitív és érzelmi fejlettségét (3-17 éves kor közt)
 - Strukturált interjú (lépésről lépésre)
 - Nem sugalmazó (nem kérdez, szabad elmesélés, aktív hallgatás)
 - Tiszteletteljes (elfogadás)
 - Nem terápiás meghallgatás! (eljárási célokra is alkalmas)
 - Szigorú jogi keretrendszerben működik
 - Gyermek- és felnőttkorú áldozatokkal is (Belgian Ministry of Justice, 14/10/2014)
 - Gyermektanúk megbízhatatlan valóját felülírja

Child Abuse & Neglect 31 (2007) 1201–1231

Child Abuse
& Neglect

A structured forensic interview protocol improves the quality and informativeness of investigative interviews with children: A review of research using the NICHD Investigative Interview Protocol

Michael E. Lamb^{a,*}, Yael Orbach^b, Irit Hershkowitz^c,
Phillip W. Esplin^d, Dvora Horowitz^e

^a University of Cambridge, UK

^b National Institute of Child Health and Human Development, United States

^c University of Haifa, Israel

^d Private Practice, Phoenix, AZ, United States

^e Ministry of Labour and Social Affairs, Israel

Received 9 October 2006; received in revised form 20 February 2007; accepted 5 March 2007

A forenzikus gyermekvédelmi szaktanácsadó képzés

- Indokoltsága: a gyermekfókuszú igazságszolgáltatás emberi és szakmai minimum + tudatos interjútechnika alkalmazás
 - „A forenzikus gyermekvédelmi szaktanácsadó egy olyan **szakember**, aki a **kiskorúakkal kapcsolatos hatósági és büntetőeljárásokban** szaktanácsadóként működik közre annak érdekében, hogy ez a folyamat **megfeleljen a gyermekbarát igazságszolgáltatás** alapelveinek.”
 - ORFK (Nagygyőr Csilla) + OGYSZ + NKE RTK Rendészeti Magatartástudományi és Kriminálpszichológia Tanszék
-

A képzésről

2 félév (60 kredit, 254 kontaktóra)

Kurzusok:

- **1. félév:** Viktimológia (10ó), Büntetőjog (14ó), Büntető-eljárásjog (14ó), Pszichológia (20ó), Kommunikáció és interjútechnikák (30ó), Kriminálisztika (30ó), Önismeret (10ó)
 - **2. félév:** Esetmegbeszélés (10ó), Szakmaközi együttműködés (20ó)
 - **NICHD-protokoll (90ó):** intenzív, szerepjátékok, csoportos megbeszélés, visszajelzés
-

A NICHD a gyakorlatban

1. Felkérés beérkezése – időpontegyeztetés, forrányom, időfaktor
 2. Gyermek megérkezése – szociális munkás
 3. Ráhangolódás, állapotfelmérés – szakemberek közti egyeztetés
 4. Kihallgatás kezdete – figyelmeztetések (14 év alatt és felett) – Be. Szerint
 5. Meghallgatás kezdete – bemutatkozás, tájékoztatás, semleges téma, meghívás beszélgetésre, kérdések, levezetés
 6. Pihenő/várakozó helyiség, elindulás
-

Előnyök

- Fókuszált figyelem a gyermekekre, családra (kép- és hangfelvétel – utólagos jegyzőkönyvezés)
 - Stressz minimalizálása
 - Szükségletek figyelembe vétele
 - Szülőkonzultáció, információ
 - Döntés és kompetencia visszahelyezése a gyerek kezébe
 - Egy helyen – egy időben (igazságügyi szakértői vizsgálat)
 - Team munka – monitoring szoba, folyamatos egyeztetés
-

Számokban

- Tavalyi év: 122 szaktanácsadó általi meghallgatás
 - Október 31-ig: 234 esetben (166 rendőrségi, 19 ügyészségi, 49 belső vizsgálat)
 - 263 új kliens gyermek
 - Pszichológiai támogatás: 46 esetben
 - 3 fő szaktanácsadó, 3 fő szociális munkás, 1 fő igazságügyi pszichológus szakértő, 1 fő pszichológus
-

Gyerekbarát környezet

Gyerekbarát környezet

Hivatkozások

Fisher, R.P. – Geiselman, E.R. (1992): *Memory-enhancing Techniques for Investigative Interview*. Springfield: Charles C. Thomas Publisher

Inbau, F.E. – Reid, J.E. – Buckley, J.P. – Jayne, B.C. (2004): *Criminal Interrogation and Confessions. 4th ed.* Sudbury: Jones and Bartlett Publishers

Johnson, M.K. – Foley, M.A. (1984): Differentiating Fact from Fantasy: The Reliability of Children's Memory. *Journal of Social Issues*, Vol.40.No.2., 33-50

Kerezsi, K. (2020): A rendőrség militarizálódása: áldás vagy átok? *Magyar Rendészet*, 20(3), 147-162.

Lamb, M.E. – Hershkowitz, I. – Orbach, Y. - Esplin, P.W. (2008): *Tell Me What Happened. Structured Investigative Interviews of Child Victims and Witnesses*. New York: John Wiley and Sons

Lamb, M.E. – Orbach, Y – Hershkowitz, I. – Esplin, P.W. – Horowitz, D. (2007): A Structured Forensic Interview Protocol Improves the Quality and Informativeness of Investigative Interviews with Children: A Review of Research Using the NICHD Investigative Interview Protocol. *Child Abuse and Neglect*, 31(2007), 1201-1231.

Sanders, G.S. (1986): On Increasing the Usefulness of Eyewitness Research. *Law and Human Behaviour* 10(4), 333-335.

Steller, M. – Volbert, R. (1997): *Psychologie im Strafverfahren: Ein Handbuch*.

White, D. – Heslop, R. (2012): Educating, Legitimizing or Accessorizing? Alternative Conceptions of Professional Training in UK Higher Education: A Comparative Study of Teacher, Nurse and Police Officer Educators. *Police Practice and Research*, 13(4), 342-356
